

Procedury postępowania w sytuacjach szczególnych w Zespole Szkół Akademickich w Zielonej Górze

W SYTUACJI UCIECZKI Z LEKCJI.....	2
ZASADY KORZYSTANIA PRZEZ UCZNIÓW Z TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH I INNYCH URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH NA TERENIE SZKOŁY.....	3
W PRZYPADKU KRADZIEŻY MIENIA BĘDĄCEGO WŁASNOŚCIĄ INNEGO UCZNIĄ LUB SZKOŁY.....	4
W PRZYPADKU DEWASTACJI MIENIA BĘDĄCEGO WŁASNOŚCIĄ INNEGO UCZNIĄ LUB SZKOŁY.....	4
W PRZYPADKU ZASTRASZANIA, WYŁUDZANIA, WYMUSZANIA	5
W PRZYPADKU STOSOWANIA PRZEZ UCZNIÓW PRZEMOCY FIZYCZNEJ LUB PSYCHICZNEJ.....	5
W PRZYPADKU STOSOWANIA PRZEZ UCZNIÓW PRZEMOCY RÓWIEŚNICZEJ (WERBALNEJ, FIZYCZNEJ, PSYCHICZNEJ, CYBERPRZEMOCY)	6
I. POSTĘPOWANIE Z DZIECKIEM PRZEWLEKLE CHORYM.....	7
II. POSTĘPOWANIE Z DZIECKIEM W PRZYPADKU NAGŁEGO ZACHOROWANIA	8
W SYTUACJI POSIADANIA PRZEZ UCZNIÓW NIEDOZWOLONYCH PRZEDMIOTÓW NA TERENIE SZKOŁY	9
W PRZYPADKU ZACHOWANIA UCZNIĄ UNIEMOŻLIWIAJĄCEGO PROWADZENIE LEKCJI	10
W PRZYPADKU PODEJRZENIA, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYK LUB ALKOHOL	11
W SPRAWIE DOSTOSOWYWANIA WYMAGAŃ PROGRAMOWYCH NA PODSTAWIE OPINII LUB ORZECZENIA PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ.....	12
W PRZYPADKU PRÓB SAMOBÓJCZYCH, SAMOOKALECZENIA LUB SAMOBÓJSTWA UCZNIĄ.	13
1. Obowiązki pracownika ZSA.....	13
2. O wysokim ryzyku zachowań samobójczych świadczyć może wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych czynników:	13
3. W sytuacji wystąpienia któregoś z w/w sygnałów zespół (dyrektor, pedagog szkolny, wychowawca) podejmują następujące działania:.....	13
4. Postępowanie w przypadku uzyskania informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych).....	14
5. Postępowanie w przypadku uzyskania informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą.	14
6. Postępowanie w przypadku dokonania przez ucznia samobójstwa.	15

W SYTUACJI UCIECZKI Z LEKCJI.

1. Uczeń nieobecny na zajęciach dydaktycznych ma odnotowaną w dzienniku elektronicznym nieobecność przez nauczyciela prowadzącego zajęcia.
2. O usprawiedliwieniu nieobecności decyduje wyłącznie wychowawca klasy.
3. Wychowawca klasy w sytuacji stwierdzenia, że uczeń opuścił zajęcia bez uzasadnienia:
  - a. powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) ucznia.
  - b. przeprowadza rozmowę z uczniem, próbując ustalić powód ucieczki; informuje go o konsekwencjach wynikających ze Statutu i WSO; motywuje do zmiany zachowania.
4. Jeśli ucieczki stają się nagminne, wychowawca
  - a. wzywa rodziców (opiekunów) ucznia do szkoły i wspólnie ustalają, jakie działania należy podjąć w celu wyeliminowania ucieczek.
  - b. zgłasza problem pedagogowi szkolnemu, który włącza się w proces wychowawczy, zmierzający do wyeliminowania zjawiska (np. sporządzenie kontraktu etc.)
5. Jeśli powyższe działania nie przynoszą skutku, pedagog w porozumieniu z dyrektorem uruchamia tryb postępowania egzekucyjnego.

ZASADY KORZYSTANIA PRZEZ UCZNIÓW Z TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH I INNYCH URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH NA TERENIE SZKOŁY.

1. Podczas zajęć edukacyjnych istnieje bezwzględny zakaz korzystania przez uczniów z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych.
2. Uczeń zobowiązany jest do wyłączenia i schowania telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych przed rozpoczęciem zajęć edukacyjnych.
3. Użycie przez ucznia telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych podczas zajęć edukacyjnych możliwe jest wyłącznie w sytuacjach wyjątkowych, po uprzednim uzyskaniu zgody nauczyciela prowadzącego zajęcia.
4. Na terenie szkoły zakazuje się uczniom filmowania oraz fotografowania.
5. Nagrywanie zajęć edukacyjnych lub wydarzeń szkolnych oraz utrwalanie ich w jakikolwiek inny sposób możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu zgody dyrekcji szkoły, nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne lub wychowawcy klasy.
6. Naruszenie powyższych zasad skutkuje odebraniem przez nauczyciela telefonu komórkowego lub innego urządzenia elektronicznego i zdeponowaniem go w sekretariacie szkoły. Przed odebraniem urządzenia uczeń zobowiązany jest go wyłączyć, schować do koperty, zakleić kopertę i podpisać swoim imieniem i nazwiskiem.
7. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zniszczenie, zagubienie czy kradzież telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych przynoszonych przez uczniów na teren szkoły.
8. Zdeponowany w sekretariacie szkoły telefon komórkowy lub inne urządzenie elektroniczne odbiera rodzic lub prawny opiekun ucznia, do którego należy telefon komórkowy.

W PRZYPADKU KRADZIEŻY MIENIA BĘDĄCEGO WŁASNOŚCIĄ INNEGO UCZNIĄ LUB SZKOŁY

1. W przypadku stwierdzenia popełnienia przez ucznia wykroczenia, należy ten fakt zgłosić wychowawcy klasy lub internatu.
2. Wychowawca jest zobowiązany do:
  - a/ przeprowadzenia rozmowy z uczniem celem ustalenia okoliczności kradzieży, w obecności nauczyciela zgłaszającego incydent.
  - b/ poinformowania dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
  - c/ wezwanie do szkoły rodziców ucznia i przekazanie informacji o sytuacji.
  - d/ porządzenie zapisu w dzienniku klasowym
  - e/ Zobowiązanie ucznia do oddania skradzionej rzeczy lub pokrycia kosztów skradzionego przedmiotu.
3. W przypadku odmowy współpracy przez ucznia i rodziców – powiadomienie dyrektora szkoły i policję.

W PRZYPADKU DEWASTACJI MIENIA BĘDĄCEGO WŁASNOŚCIĄ INNEGO UCZNIĄ LUB SZKOŁY

1. W przypadku stwierdzenia popełnienia przez ucznia wykroczenia, należy ten fakt zgłosić wychowawcy klasy lub internatu.
2. Wychowawca jest zobowiązany do:
  - a/ przeprowadzenia rozmowy z uczniem celem ustalenia okoliczności dewastacji, dokonania zniszczenia, w obecności nauczyciela zgłaszającego incydent.
  - b/ poinformowania dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
  - c/ wezwanie do szkoły rodziców ucznia i przekazanie informacji o sytuacji.
  - d/ porządzenie zapisu w dzienniku klasowym
  - e/ Zobowiązanie ucznia do wyeliminowania skutków wyrządzonej szkody np:(naprawa uszkodzonego mienia lub zakup nowej).
3. W przypadku odmowy współpracy przez ucznia i rodziców – powiadomienie dyrektora szkoły i policję.

W PRZYPADKU ZASTRASZANIA, WYŁUDZANIA, WYMUSZANIA

1. W przypadku stwierdzenia przez nauczyciela, innego pracownika szkoły lub zgłoszenia przez ucznia lub rodziców faktu zastraszania, wymuszania lub wyłudzenia, należy niezwłocznie poinformować wychowawcę oraz dyrekcję szkoły.
2. Dyrektor szkoły przekazuje sprawę pedagogowi szkolnemu.
3. Pedagog szkolny ustala okoliczności zdarzenia, świadków i jeśli to możliwe sprawcę, a o wynikach informuje wychowawcę oraz dyrekcję szkoły, celem podjęcia dalszych decyzji
4. Pedagog w obecności wychowawców informuje rodziców ofiary i sprawcy o zdarzeniu i konsekwencjach. Fakt ten odnotowuje się w dokumentacji klasy.
5. W sytuacjach szczególnych powiadamia się o zajściu policję.

W PRZYPADKU STOSOWANIA PRZEZ UCZNIÓW PRZEMOCY FIZYCZNEJ LUB PSYCHICZNEJ.

1. Osoba, która była świadkiem zdarzenia lub otrzymała o nim informacje, zgłasza ten fakt dyrektorowi szkoły, wychowawcy klasy lub pedagogowi szkolnemu.
2. Wychowawca i pedagog rozmawiają z uczestnikami oraz świadkami incydentu, ustalają stopień winy uczestników zdarzenia i jego skutki .
3. Wychowawca powiadamia rodziców uczniów o zaistniałym zdarzeniu.
4. Wychowawca sporządza w dzienniku wychowawczym notatkę o zaistniałym zdarzeniu.
5. Dyrektor szkoły wyznacza właściwą karę regulaminową wobec ucznia, któremu udowodniono winę.
6. Jeśli środki zaradcze stosowane w szkole wobec sprawcy lub odmowa współpracy sprawców lub rodziców z pedagogiem szkolnym oraz pomoc dla ofiary stają się niewystarczające należy wspomóc działania poprzez współpracę z instytucjami wspierającymi szkołę: poradnią psychologiczno-pedagogiczną, policją, sądem rodzinnym i nieletnich, kuratorem sądowym.

W PRZYPADKU STOSOWANIA PRZEZ UCZNIÓW PRZEMOCY RÓWIEŚNICZEJ (WERBALNEJ, FIZYCZNEJ, PSYCHICZNEJ, CYBERPRZEMOCY)

1. Osoba, która była świadkiem zdarzenia lub otrzymała o nim informacje (uczeń, rodzic, nauczyciel, pracownik szkoły) niezwłocznie zgłasza ten fakt dyrektorowi szkoły, wychowawcy klasy lub pedagogowi szkolnemu.
2. Wychowawca wspólnie z pedagogiem rozmawiają ze świadkami incydentu by ustalić okoliczności zdarzenia.
3. Wychowawca powiadamia rodziców/opiekunów „ofiary” i zaprasza na spotkanie do szkoły.
4. Pedagog i wychowawca rozmawiają z rodzicami/opiekunami „ofiary”, następnie z uczniem w obecności rodziców/opiekunów.
5. Wychowawca powiadamia rodziców/opiekunów „sprawcy” zdarzenia i zaprasza ich na spotkanie do szkoły.
6. Pedagog i wychowawca rozmawiają z rodzicami/opiekunami „sprawcy”, następnie z uczniem w obecności rodziców/opiekunów.
7. Spotkania są protokołowane.
8. Wychowawca sporządza w dzienniku wychowawczym notatkę o zaistniałym zdarzeniu.
9. Dyrektor szkoły wyznacza właściwą karę regulaminową wobec „sprawcy” zdarzenia, o której powiadamia się rodziców/opiekunów.
10. W uzasadnionych przypadkach powiadamia się policję lub sąd rodzinny

PROCEDURY POSTĘPOWANIA Z DZIECKIEM CHORYM W SZKOLE

I. POSTĘPOWANIE Z DZIECKIEM PRZEWLEKLE CHORYM

(opracowano na podstawie publikacji „one są wśród nas”, zamieszczonych na stronie internetowej pełnomocnika rządu do spraw równego traktowania.

(http://www.rownetraktowanie.gov.pl/files/dokumenty/cmppp_przewlekłe_e.pdf)

1. W sytuacji, gdy w szkole jest uczeń przewlekłe chory, dyrektor i wychowawca klasy powinien:

a/ Pozyskać od rodziców (opiekunów) ucznia szczegółowe informacje na temat jego choroby oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu;

Co szkoła powinna wiedzieć:

- krótka historia choroby;
- specjalne potrzeby dziecka;
- procedury medyczne wymagające wykonania w trakcie pobytu dziecka w szkole;
- specjalne potrzeby dietetyczne;
- potrzeby związane z transportem;
- główne problemy dziecka i konieczne środki ostrożności;
- plan postępowania i procedury wymagane w nagłych sytuacjach;
- osoby i instytucje, z którymi trzeba się skontaktować;
- podział zadań i zakresu odpowiedzialności.

b/ Zorganizować szkolenie kadry pedagogicznej i pozostałych pracowników szkoły w zakresie postępowania z chorym dzieckiem na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby;

c/ W porozumieniu z pielęgniarką, wspólnie z pracownikami szkoły, opracować procedury postępowania w stosunku do każdego chorego ucznia, zarówno na co dzień, jak i w przypadku zaostrzenia objawów czy ataku choroby. Procedury te mogą uwzględniać m.in. przypominanie lub pomoc w przyjmowaniu leków, wykonywaniu pomiarów poziomu cukru, regularnym przyjmowaniu posiłków, sposób reagowania itp.

d/ Określić formy stałej współpracy z rodzicami (opiekunami) tego dziecka oraz zobowiązać wszystkich pracowników szkoły do bezwzględnego ich stosowania;

e/ Zobowiązać wychowawcę klasy do koordynowania działaniami wobec ucznia.

f/ Wspólnie z nauczycielami i specjalistami zatrudnionymi w szkole dostosować formy pracy

dydaktycznej, dobór treści i metod oraz organizację nauczania do możliwości psychofizycznych tego ucznia, a także objąć go różnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

g/ Poinformować rodziców (opiekunów) o przypadku nasilenia choroby u dziecka podczas pobytu w szkole.

1. Główne sposoby pomocy przewlekle choremu dziecku, możliwe do zrealizowania na terenie szkoły:

- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego;
- pomoc w pokonywaniu trudności, uczenie nowych umiejętności;
- budowanie dobrego klimatu i przyjaznych relacji klasowych;
- przygotowanie uczniów zdrowych na spotkanie chorego kolegi;
- traktowanie chorego dziecka jako pełnoprawnego członka klasy;
- uwrażliwianie dzieci zdrowych na potrzeby i przeżycia dziecka chorego;
- uwrażliwianie dziecka chorego na potrzeby i przeżycia innych uczniów;
- motywowanie do kontaktów i współdziałania z innymi dziećmi;
- rozwijanie zainteresowań, samodzielności dziecka;
- dostarczanie wielu możliwości do działania i osiągania sukcesów;
- motywowanie do aktywności.

II. POSTĘPOWANIE Z DZIECKIEM W PRZYPADKU NAGŁEGO ZACHOROWANIA

1. W przypadku zgłoszenia przez ucznia lub zaobserwowania niepokojących objawów chorobowych, bądź złego samopoczucia osoba interweniująca powinna wyznaczyć ucznia, pod opieką którego uczeń chory uda się do gabinetu pielęgniarki szkolnej, a w przypadku nieobecności pielęgniarki do sekretariatu szkoły.

2. Pielęgniarka szkolna udziela stosownej pomocy przedlekarskiej, a w przypadku utrzymującego się złego samopoczucia informuje telefonicznie rodziców (opiekunów) o dolegliwościach dziecka.

3. W przypadku nieobecności pielęgniarki rodziców (opiekunów) informację przekazuje sekretarz szkoły.

4. Dziecko z dolegliwościami, objawami chorobowymi może opuścić teren szkoły wyłącznie pod opieką rodziców (opiekunów) lub osoby pełnoletniej z rodziny.

5. W przypadku braku kontaktu z rodzicami (opiekunami) i przy ustępujących dolegliwościach szkoła zapewnia dziecku dalszą opiekę (odpoczynek w gabinecie

pielęgniarki, sekretariacie, sali lekcyjnej).

6. W przypadku nie ustępujących lub nasilających się dolegliwości szkoła (pielęgniarka, sekretarz szkoły lub nauczyciel) informuje o tym fakcie rodziców (opiekunów) dziecka i wzywa pogotowie ratunkowe.

7. W przypadku braku kontaktu z rodzicami (opiekunami) i wezwania pogotowia ratunkowego wyznaczony pracownik szkoły przejmuje opiekę nad dzieckiem (podczas transportu karetką do szpitala), do czasu przybycia rodzica do szpitala.

W SYTUACJI POSIADANIA PRZEZ UCZNIÓW NIEDOZWOLONÝCH PRZEDMIOTÓW NA TERENIE SZKOŁY

1. Nauczyciel odbiera uczniowi niebezpiecznego przedmiot

2. Jeżeli uczeń odmawia oddanie niebezpiecznego przedmiotu, a stanowi zagrożenie dla zdrowia lub życia społeczności szkolnej, należy go poinformować, że ma taki obowiązek, w przypadku dalszej odmowy należy udać się z uczniem do dyrektora szkoły.

3. W każdym przypadku należy powiadomić wychowawcę, który wzywa rodziców do szkoły,

4. W sytuacjach drastycznych, powiadamia się o incydencie policję.

5. Pedagog szkolny sporządza notatkę służbową i podejmuje działania profilaktyczne.

6. Przedmioty odebrane uczniowi nie podlegają zwrotowi.

W PRZYPADKU ZACHOWANIA UCZNIĄ UNIEMOŻLIWIĄJĄCEGO PROWADZENIE LEKCJI

(WULGARNE ZACHOWANIE W STOSUNKU DO RÓWIEŚNIKÓW, NAUCZYCIELA, GŁOŚNE ROZMOWY, SPACERY PO SALI, BRAK REAKCJI NA POLECENIA NAUCZYCIELA)

1. Nauczyciel we własnym zakresie podejmuje próbę przywrócenia dyscypliny i porządku w klasie.
2. Jeżeli działania te nie przynoszą pożądanych efektów wpisuje uwagi odnośnie zachowania ucznia w dzienniku.
3. Powiadamia wychowawcę klasy o zachowaniu ucznia.
4. Wychowawca powiadamia rodziców(prawnych opiekunów) o niewłaściwym zachowaniu się ucznia.
5. W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela, wychowawcy, powiadamia się pedagoga i dyrektora szkoły.
6. Dyrektor szkoły w obecności rodziców przeprowadza rozmowę z uczniem i wymierza stosowną karę.
7. Uczeń przebywa pod obserwacją pedagoga lub uczestniczy w zajęciach terapeutycznych.

W PRZYPADKU PODEJRZENIA, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYK LUB ALKOHOL

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawcy, pedagoga, pielęgniarki szkolnej) ma prawo zażądać aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję/ alkohol, pokazał zawartość torby, zawartość kieszeni itp. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie przeszukiwać odzieży ani osobistych rzeczy ucznia-jest to czynność zastrzeżona dla policji.
2. Poinformowanie dyrektora o zdarzeniu.
3. W przypadku oddania nauczycielowi przez ucznia podejrzanej substancji ,szkoła przekazuje ja niezwłocznie policji.
4. W przypadku odmowy przekazania substancji lub pokazania zawartości teczek, odzieży dyrektor wzywa policję, która przeszukuje ucznia i zabezpiecza substancję.
5. W przypadku posiadania alkoholu przez ucznia, nauczyciel odbiera alkohol i zabezpiecza w celu oddania rodzicom. Powiadomienie o zaistniałym fakcie dyrektora szkoły
6. Wychowawca, pedagog ucznia powiadamia o zdarzeniu rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i wzywa do natychmiastowego stawienia się w szkole lub w miejscu przebywania ucznia.
7. Z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.
8. Dyrektor szkoły stosuje wobec ucznia regulaminowa karę.

POSTĘPOWANIE W SYTUACJI ZNALEZIENIA NA TERENIE SZKOŁY PODEJRZANEJ SUBSTANCJI

1. Zabezpieczenie substancji przed dostępem do niej innych osób oraz ewentualnym jej zniszczeniem.
2. Powiadomienie o zdarzeniu dyrektora szkoły.
3. Wezwanie przez dyrektora szkoły policji, przekazanie zabezpieczonej substancji i, sporządzenie notatki z w/w postępowania.

W SPRAWIE DOSTOSOWYWANIA WYMAGAŃ PROGRAMOWYCH NA PODSTAWIE OPINII LUB ORZECZENIA PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ.

1. Rodzic lub uczeń przekazuje opinię lub orzeczenie PPP pedagogowi szkolnemu, który prowadzi centralny rejestr danych. Następnie pedagog szkolny przekazuje kopię opinii wychowawcy klasy, który informuje wszystkich nauczycieli uczących na temat zaleceń PPP.

7

2. Po zapoznaniu się z zaleceniami PPP, nauczyciel uczący składa podpis na kopii dokumentu.

3. Nauczyciele uczący danego ucznia mają obowiązek stosować się do zaleceń PPP.

4. Dyrektor szkoły powołuje zespoły ds. pomocy oraz wyznacza koordynatorów tych zespołów. Zespół ds. pomocy spotyka się co najmniej dwa razy w ciągu roku szkolnego. W skład zespołu wchodzi nauczyciele uczący danego ucznia. W spotkaniach mogą brać udział również rodzice ucznia oraz zaproszeni przez szkołę lub rodziców specjaliści. Na pierwszym spotkaniu, po rozpoznaniu potrzeb ucznia, zespół opracowuje Karty Indywidualnych Potrzeb Ucznia oraz opracowuje Plan Działań Wspierających (PDW) dla ucznia lub grupy uczniów. Ostatnie spotkanie ma na celu ewaluację zaplanowanych działań oraz zaplanowanie pomocy dla ucznia na kolejny rok szkolny. Pracami zespołu kieruje pedagog szkolny..

5. PDW może obejmować zajęcia obowiązkowe i dodatkowe w zależności od ustaleń dyrekcji. Zajęcia mogą być opracowane dla jednego ucznia lub grupy uczniów o jednorodnym lub zbliżonym rozpoznaniu.

W PRZYPADKU PRÓB SAMOBÓJCZYCH, SAMOOKALECZENIA LUB SAMOBÓJSTWA UCZNIA.

1. Obowiązki pracownika ZSA

Każdy pracownik Zespołu Szkół Akademickich w Zielonej Górze ma obowiązek zareagowania na jakikolwiek sygnał o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia. W przypadku zaobserwowania lub podjęcia informacji, że uczeń planuje podjąć próbę samobójczą, każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły.

2. O wysokim ryzyku zachowań samobójczych świadczyć może wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych czynników:

- Mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku nadziei
- Mówienie wprost lub bezpośrednio o samobójstwie, pisanie listów pożegnalnych lub testamentu
- Pozbywanie się osobistych i cennych dla ucznia przedmiotów
- Unikanie kontaktów z bliskimi kolegami, izolacja, zamykanie się w sobie
- Zaniechanie zajęć, które dotychczas sprawiały uczniowi przyjemność
- Przejawianie dużych zmian charakteru, nastroju, występowanie nietypowych zachowań
- Przejawianie innych zachowań ryzykownych: okaleczanie się, zażywanie narkotyków, spożywanie alkoholu
- Przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania itp.
- Podejmowanie w przeszłości prób samobójczych
- Fascynacja znanymi osobami (np. gwiazdami popkultury), które popełniły samobójstwo

3. W sytuacji wystąpienia któregoś z w/w sygnałów zespół (dyrektor, pedagog szkolny, wychowawca) podejmują następujące działania:

- Jednocześnie ustalają, które z w/w przesłanek występują u danego ucznia

- Przeprowadzają analizę sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia w celu ustalenia przyczyny zmian w zachowaniu ucznia
- Przekazują informację o zagrożeniu rodzicom
- Ustalają z rodzicami zasady wzajemnych kontaktów, proponują pomoc psychologiczno - pedagogiczną na terenie szkoły lub poza nią
- Powiadamiają grono pedagogiczne o zaistniałej sytuacji

4. Postępowanie w przypadku uzyskania informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych).

- Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia wychowawca, pedagog szkolny oraz dyrektor szkoły podejmują następujące działania:
  - a. Nie pozostawiają ucznia samego, próbują przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce
  - b. Informują o zaistniałej informacji i zagrożeniu rodziców
  - c. Przekazują dziecko pod opiekę rodziców (prawnych opiekunów) lub jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia odpowiednim instytucjom (np. policji)

5. Postępowanie w przypadku uzyskania informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą.

- Po uzyskaniu informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą dyrektor szkoły, wychowawca, pedagog szkolny podejmują następujące działania:
  1. Jeśli próba samobójcza ma miejsce w szkole, wychowawca, (nauczyciel, pracownik) powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły, a ten rodziców/opiekunów prawnych, odpowiednie służby.
  2. Dyrektor szkoły, pedagog szkolny oraz wychowawca dokonują oceny sytuacji i przeprowadzają rozmowę wspierającą z uczniem i rodzicami oraz przekazują informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej
  3. Jeśli próba samobójcza ma miejsce w domu, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły, pedagog szkolny przekazuje rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej
  4. O próbie samobójczej dyrektor informuje Radę Pedagogiczną pod rygorem tajemnicy w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli

5. Pedagog planuje dalsze działania mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, atmosfery życzliwości i wsparcia oraz przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą
6. W uzasadnionych przypadkach dyrektor lub pedagog szkolny po rozpoznaniu sytuacji może występować do sądu rodzinnego o zbadanie sytuacji rodzinnej ucznia
7. W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji
8. Pedagog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły

6. Postępowanie w przypadku dokonania przez ucznia samobójstwa.

1. Zebranie wstępnych informacji o okolicznościach zdarzenia i przekazanie ich dyrektorowi szkoły
2. Zawiadomienie organu prowadzącego i nadzorującego szkołę przez dyrektora szkoły
3. Zebranie Zespołu Kryzysowego i wspólne podjęcie dalszych działań
4. Poinformowanie nauczycieli o zdarzeniu na Radzie Pedagogicznej
5. Poinformowanie uczniów na forum klasy przez wychowawców
6. Stworzenie uczniom możliwości uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych
7. Udzielanie wsparcia uczniom
8. Unikanie nagłośnienia problemu przez media
9. Unikanie poczucia nadmiernej odpowiedzialności za zdarzenie.

J. Andrzejewska, St Iwanowski S. Popadiuk, A. Tumas, R. Lechowicz

I. Dratwińska – Krępa , A. Senk K Kosińska, S. Błażejczak. S. Cyboran-Judkiewicz,

S. Jasek, G. Krępa, M. Seifert, M. Kołodziejczyk, K. Klinowska, Ł. Mietlicki, T. Serylak,

M. Pretki, A. Kulikowska, A. Makarska.